

Protokoll mellom Statnett og Energi Norge

Fastsettelse av tariffsatser for transmisjonsnettet for 2021

Bakgrunn

Statnett SF er som operatør av transmisjonsnettet ansvarlig for utforming av og vedtak om tariffene gjeldende for transmisjonsnettet. Energi Norge er gjennom egen samarbeidsavtale gitt drøftingsrett med hensyn til utforming av tariffene i transmisjonsnettet.

Statnett SF og Energi Norge gjennomgikk i møte den 24.6.2020 grunnlaget for beregning av tariffene for transmisjonsnettet for 2021. Under gis det en oversikt over tallgrunnlaget som ligger til grunn for tariffene for 2021, samt oversikt som viser regnskap 2019 og prognose for 2020. Som gjennomgått i møtet er det planlagt å fastsette tariffen for 2021 slik at det ved utgangen av 2021 er budsjettert med en mindreinntekt på ca 1,7 mrd kroner. Dette tiltaket for å redusere tariffen i 2021 er begrunnet i korona-situasjonen. Oppbyggingen av mindreinntekt forutsetter RMEs godkjenning, og Statnett søker RME om unntak fra forskriften på dette punktet. Det forventes at RME vil svare på søknaden i god tid før styremøtet i september.

	2019	2020	2021
<u>Regulert inntekt</u>			
Tillatt inntekt	8 677	8 883	9 305
IR nettap	954	417	804
Tillatt inntekt - inkl tap	9 632	9 300	10 109
<u>Variable inntekter</u>			0
Flaskehalsinntekter	587	1 321	1 644
Energiledd	813	396	764
Andre inntekter	85	90	90
Variable inntekter	1 485	1 807	2 497
<u>Faste tariffledd</u>			
Produsenter	1 470	1 545	1 677
Produsenter - påslag systemdrift	266	67	210
Alminnelig forbruk	5 184	5 159	3 932
Stort forbruk	490	640	569
Fleksibelt forbruk	48	50	98
Reaktiv effekt	-22		0
Faste tariffledd	7 437	7 461	6 486
Sum inntekter	8 922	9 268	8 983
Årets mer (+)/mindreinntekt(-)	-710	-32	-1 126
Saldo mer-/mindreinntekt	2019	2020	2021
Saldo MMI 1.1.	113	-597	-629
Årets resultat	-710	-32	-1 126
Saldo MMI 31.12	-597	-629	-1 755

Nedenfor vises forslag til tariffsatser for 2021, samt for sammenlikningens skyld de satser som gjaldt for 2019 og 2020. Tariffsatser for forbruk for 2021 vil kunne endres ved vesentlige

endringer i prognosene før endelig vedtak. Statnetts styre vil fatte vedtak om tariffen for 2021 i september 2020. Tariffene vil kunngjøres senest 1. oktober.

	Enhet	2019	2020	2021
Forbruk	kr/kW	393	393	300
Produksjon - fastledd	øre/kWh	1,14	1,16	1,20
Produksjon - påslag systemdrift	øre/kWh	0,20	0,05	0,15
Produksjon - innfasingstariff	øre/kWh	0,10	0,10	0,10
Fleksibelt forbruk - 15 min varsel	kr/kW	20	20	158
Fleksibelt forbruk - 2 timers varsel	kr/kW	98	98	188
Fleksibelt forbruk - 12 timers varsel	kr/kW	197	197	225
Fleksibelt forbruk - 15 min. varsel, maks 2	kr/kW	295	295	263
Reaktiv effekt - over 10 MVar	kr/kVar	35	40	40

Energi Norge sine kommentarer til forslag til tariffsatser for 2020

Statnett ønsker å avhjelpe industri og andre strømbrukere som sliter økonomisk som følge av korona. Energi Norge forstår intensjonen bak Statnett sitt tiltak og deler bekymringen for belastningen som pandemien kan ha for norsk industri. Statnett har imidlertid ikke en rolle som innebærer at de skal initiere økonomiske støttetiltak til næringsliv. Behov for, og tildeling av støtte bør være basert på politiske helhetlige vurderinger. Det ville stilt seg annerledes dersom Olje og energidepartementet, som eier av Statnett, besluttet redusert utbytte for 2021.

Vi vil presisere at tiltaket ikke dreier seg om støtte i form av økonomisk lettelse, men en betalingsutsettelse der den midlertidige reduksjonen skal hentes inn igjen med renter fra kundene påfølgende år. Det er ikke klart hvor lenge samfunnet vil være påvirket av konsekvenser etter korona og det er neppe heldig å øke nettleien kraftig for å hente inn igjen reduksjonen kort tid etter at samfunnet kanskje så vidt har begynt å komme på fote igjen.

Det som er viktig etter vår mening, er først og fremst at Statnett holder sine kostnader nede og at tariffmodellen er god. I det følgende kommenterer vi de enkelte momentene i tariffmodellen.

Særskilt tariff for fleksibelt forbruk

Energi Norge er uenig i at den særskilte tariffen for fleksibelt forbruk skal avvikles og utfases allerede fra 2021, slik Statnett nå legger opp til. Dagens særskilte tariff for fleksibelt forbruk bør videreføres i sin nåværende form i 2021 og en eventuell utfasing kan ikke vurderes før det foreligger reelle markedsalternativer for industrien og øvrige deltakere i ordningen. Per i dag finnes ikke slike markedsløsninger for brorparten av produktene i tariffordningen – hverken hos Nord Pool eller Statnett.

Vi vil igjen uttrykke vår bekymring for konsekvensene av at denne ordningen avvikles før gode alternativer er på plass. Medlemmer melder om stor sannsynlighet for at enkelte bedrifter må legge ned og at andre vil måtte velge lite bærekraftige energibærere til erstatning for elektrisitet. Fjerning av denne tariffen vil kunne ha konsekvenser for elektrifiseringen som nå kan bli mindre lønnsom.

Vi er positive til og imøteser utviklingen av markedsbaserte alternativer til ordningen for fleksibelt forbruk, eksemplvis ved initiativer som Nodes. Samtidig må vi konstatere at

utviklingen av slike markedsalternativer ennå er i en tidlig fase og dermed ikke representerer et reelt og fullverdig alternativ for industrien.

Vi ser at Statnett har kommet bransjen noe i møte når ordningen skal trappes ned frem mot 2022 istedenfor avvikling fra 2021, men vi mener det er for tidlig å avvikle ordningen nå.

K-faktor

Energi Norge er tilfreds med at K-faktoren ikke svekkes, men holdes på 0,6 som er dagens nivå. Vi vil be om at Statnett eksplisitt gjør rede for kriterier og vurderinger som ligger til grunn ved valg av punkter som slås sammen til samme K.

Innmatingstariffen

Vi konstaterer at produsentene ikke får del i tariffreduksjonen som gjelder øvrige kunder i nettet. Tariffen til produsenter er regulert med en øvre grense for hva Statnett kan hente inn og Statnett har lagt seg på den øvre grensen. Det blir ikke endret for 2021. Energi Norge forutsetter at den kundegruppen som får betalingsutsettelsen også er den gruppen som må betale denne tilbake selv om den øvre grensen for innmatingstariff i mellomtiden skulle bli hevet eller fjernet.

Vi ser at satsen går opp ettersom den justeres med vekslingskursen for euro og euroen var dyrere i 2019 enn året før. Satsen går opp fra 1,16 til 1,20 øre/kWh. I tillegg kommer påslaget for systemdrift som i 2021 økes til et nivå som tilsvarer 50% av kostnadene. Økningen i disse to elementene tilsvarer at tariffen for produsenter blir 13 % eller 0,16 øre/kWh høyere i 2021 enn i 2020.

Forventet flaskehalsinntekt

Statnett forventer økte flaskehalsinntekter de neste årene. Det pekes på usikkerhet i anslagene, både hva prisforskjeller og tilgjengelighet på forbindelsene gjelder. Antakelig er 70-80 % tilgjengelighet på Norned og Skagerrak rimelig, imidlertid tror vi 70 % på Nordlink er i overkant optimistisk. Det er etter vår mening langt flere usikkerhetsfaktorer knyttet til tilgjengeligheten av Nordlink enn tilgjengeligheten på Skagerrak og Norned. Selv om det er krav til at minst 70 % av kabelens kapasitet skal gjøres tilgjengelig for markedet, er dette et krav som ikke gjelder for Nordlink ettersom Norge ikke har implementert "Ren energipakke". Dersom Statnett sin forventning ikke slår til vil tariffene til nettkundene måtte øke mer enn planlagt i årene etter 2021. Et lavere anslag på tilgjengeligheten av Nordlink kunne avhjulpet dette og vi mener derfor at Statnett burde planlagt mer konservativt.

Industritariff

Statnett sitt styre har vedtatt endring i industritariffen slik at det blir en fast rabatt på 50 %. Energi Norge støtter prinsippet om likebehandling, men konstaterer at Statnett ikke har imøtegått industriens ønske om at rabatten skulle være 60 %. Statnett har i stedet fremmet en generell tariffreduksjon for forbruk for 2021 som siden skal betales tilbake. Vi mener dette er et u hensiktsmessig tiltak (se eget avsnitt).

Redusert tariff til forbruk

Statnett sitt styre har vedtatt en generell reduksjon i forbrukstariffen for 2021 og intensjonen er å avhjelpe den økonomiske situasjonen for næringsliv og industri som sliter som følge av koronapandemien. Som nevnt innledningsvis mener Energi Norge at det ikke ligger til Statnett sin rolle å initiere næringspolitikk. Tiltaket er dessuten lite treffsikkert fordi reduksjonen treffer alle som bruker strøm, og ikke bare de som har behov.

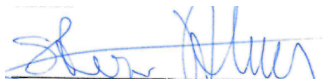
Våre medlemmer melder at de ikke har opplevd stort påtrykk fra kunder for å redusere nettleien. Nettselskap har håndtert enkeltkunder med betalingsproblemer gjennom individuelle avtaler om betalingsutsettelse eller andre tiltak. Den lave kraftprisen i inneværende periode har dessuten bidratt i positiv retning for kundene. Vi mener det er mer treffsikkert at kunder med betalingsproblemer kan inngå avtale direkte med sitt nettselskap.

Tiltaket er en betalingsutsettelse, det vil si at det som gis som reduksjon i 2021 må betales tilbake med renter påfølgende år. Dersom nettselskapene skal følge Statnett sin plan vil det innebære et betydelig prishopp i tariffene fra 2021 til 2022. Energi Norge mener det er uheldig at Statnett gjør tiltak som på en slik måte legger føringer på nettselskapenes tariffing av sine kunder. Nettselskapene etterstreber stabilitet i sine tariff og vi mener det er best både for nettselskapene og kundene at Statnett har stabilitet og forutsigbarhet i transmisjonsnettstariffen.

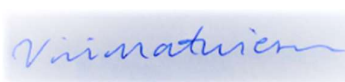
Statnett planlegger altså en nær 50 % økning i tariffen fra 2021 til 2022. Selv om kostnader til overliggende nett er en begrenset del av tariffgrunnlaget til sluttbrukerne, blir slike endringer betydelige. Vi vi her minne om at det er de lokale nettselskapene som må fronte disse endringene mot sluttbrukerne.

Prisøkningene som følger av Statnett sitt tiltak, vil trolig komme i samme periode som man skal innføre ny prismodell for tariff (effektprising). Vi er bekymret for at Statnett sitt forslag, som innebærer betydelig økning i tariffene fra 2022, vil påvirke muligheten for å få tilslutning til og forståelse for ny tariffmodell.

Oslo, 12. august 2020

For Statnett SF

For Energi Norge